

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра новітньої історії України

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВСТУП ДО УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ СТУДІЙ**

для студентів

галузь знань **10 Природничі науки**
спеціальність **102 Хімія**
освітній рівень **Перший (бакалаврський)**
вид дисципліни **обов'язкова**

Форма навчання	<u>дenna</u>
Навчальний рік	<u>2021/2022</u>
Семестр	<u>1</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>2</u>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<u>українська</u>
Форма заключного контролю	<u>зalік</u>

Викладач: кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри новітньої історії України
Вербовий О. В.

Пролонговано: на 2022/2023 н. р. Ульянічук Н. Г. (підпись, ПІБ, дата) «30» 06 2022.

на 2023/2024 н. р. _____ (_____) «____» 2023 р.
(підпись, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробник(и):

Вербовий О. В. кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри новітньої історії України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри новітньої історії України

(підпис)

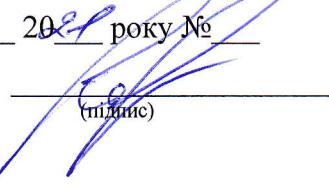
(Пижик А. М.)
(прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від «25» серпня 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету

Протокол від «26» 08 2021 року № 2

Голова науково-методичної комісії

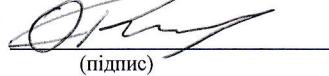

(підпис)

(Терес Н. В.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією хімічного факультету

Протокол від «26» півтіс 2021 року № 2

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

(Роїк О. С.)
(прізвище та ініціали)

1. Мета дисципліни – вивчення історії еволюції освітніх знань людства, традицій університетської освіти в Україні та світі, ознайомлення з історією основних етапів діяльності Київського університету, минулим факультетів, їх науково-навчальною роботою. Набути навички роботи з науковою літературою і джерелами, їх аналізу та застосування.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

Базові знання зі шкільного курсу з історії України та всесвітньої історії

3. Анотація навчальної дисципліни:

Розглядаються основні віхи зародження та становлення системи вищої освіти в історії світової цивілізації, основні поняття та класифікація вищих навчальних закладів; роль і вплив українських освітніх закладів на формування традицій вищої школи; звертається увага на особливості Болонської системи освіти; простежуються основні етапи становлення, розвитку та діяльності Київського національного університету імені Тараса Шевченка загалом, та історичного факультету, зокрема.

4. Завдання (навчальні цілі) – формування цілісної системи знань про історію університетської освіти. Студент має засвоїти наукові методи аналізу університетської освіти, науково-дослідницької роботи, набути навички опрацювання наукової літератури та джерел, їх застосування. Ознайомиться з історією Київського університету та його факультетів, аналізувати основні тенденції сучасної системи вищої освіти.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів становлення та розвитку освіти в Україні і світі	Лекція	Контрольна робота, набрання не менше 60% балів	5%
1.2	Знати основні тенденції історичного розвитку освітнього процесу в конкретні історичні періоди	Лекція	Контрольна робота, набрання не менше 60% балів	5%
1.3	Знати найважливіші факти, події та процеси історії Київського університету	Лекція, самостійна робота	Есе, набрання не менше 60% балів; Залік, набрання не менше 60% балів	15%
2.1	Вміти всебічно розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і наукової літератури з історії освіти та історії Київського університету	Лекція	Контрольна робота, набрання не менше 60% балів; Залік, набрання не менше 60 % балів	15%
2.2	Вміти інтерпретувати інформацію з різноманітних джерел	Лекція, самостійна робота	Есе, набрання не менше 60% балів; Залік, набрання не менше 60% балів	10%
2.3	Вміти досліджувати життя та діяльність діячів науки та освіти в контексті їхньої історичної доби	Самостійна робота	Есе, набрання не менше 60% балів	10%
2.4	Вміти робити висновки про результати діяльності осіб, навчальних закладів у конкретні історичні епохи	Лекція, самостійна робота	Есе, набрання не менше 60% балів; Залік, набрання не менше 60% балів	10%
2.5	Вміти з'ясовувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них	Лекція	Контрольна робота, набрання не менше 60% балів; Залік, набрання не менше 60% балів	15%
2.6	Вміти виявляти і опрацьовувати належним чином джерела інформації	Самостійна робота	Есе, набрання не менше 60% балів	5%
4.1	Прийняти і обґрунтувати рішення, що дозволяють виявляти спільні й відмінні риси в підходах українських і зарубіжних науковців щодо історії освіти та історії і сучасності Київського університету	Лекція	Контрольна робота, набрання не менше 60 % балів; Залік, набрання не менше 60% балів	10%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код) Програмні результати навчання	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	4.1
Розуміти ключові хімічні поняття, основні факти, концепції, принципи і теорії, що стосуються природничих наук та наук про життя і землю, а також хімічних технологій на рівні, достатньому для їх застосування у професійній діяльності та для забезпечення можливості в подальшому глибоко розуміти спеціалізовані області хімії	+		+	+		+	+	+		
Працювати самостійно або в групі, отримати результат у межах обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність та наукову добросередовину		+		+	+	+		+	+	
Здійснювати моніторинг на аналіз наукових джерел інформації та фахової літератури	+		+		+		+		+	+
Використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології при спілкуванні, а також для збору, аналізу, обробки, інтерпретації даних			+	+	+			+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Самостійна робота (ece): PH1.3, PH2.2, PH2.3, PH2.4, PH2.6 – 30 балів/18 балів *.

2. Контрольна робота: PH1.1, PH1.2, PH2.1, PH2.5, PH4.1 – 30 балів/18 балів *.

* Максимальний бал / пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

- підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання - залік;

*- максимальна кількість балів які можуть бути отримані студентом – **40 балів**;*

Прийняти і обґрунтувати рішення, що дозволяють виявляти спільні й відмінні риси в підходах українських і зарубіжних науковців щодо історії освіти та історії і сучасності Київського університету

- результати навчання які будуть оцінюватись – знання найважливіших фактів, подій та процесів історії Київського університету, вміння всебічно розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і наукової літератури з історії освіти та історії Київського університету, інтерпретувати інформацію з різноманітних джерел, робити висновки про результати діяльності осіб, навчальних закладів у конкретні історичні епохи, з'ясовувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них, приймати і обґрунтовувати рішення, що дозволяють виявляти спільні та відмінні риси в підходах українських і зарубіжних науковців щодо історії освіти та історії і сучасності Київського університету;

*- форма проведення і види завдань – **письмовий залік**, в білеті 4 запитання, які потребують розгорнутої відповіді (кожна відповідь на запитання оцінюється від 0 до 10 балів);*

*- Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за залік не може бути меншою **24 бали**.*

*- Студент не допускається до заліку, якщо під час семестру набрав **менше ніж 36 балів**.*

7.2 Організація оцінювання:

Оцінювання студентів здійснюється у двох формах: поточний контроль (робота на семінарських заняттях, контрольні роботи) і підсумковий контроль (залік).

Загальна сума балів – 100 балів (із них, поточний контроль 60 балів; підсумковий контроль – 40 балів).

Змістовий модуль 60 залікових балів (максимум)		Залік
Самостійна робота (ece)	Контрольна робота	
30 балів (максимум)	30 балів (максимум)	40 балів (максимум)
18 балів (мінімум)	18 балів (мінімум)	24 бали (мінімум)

САМОСТІЙНА РОБОТА

Предметом самостійної роботи студентів є опрацювання ними як окремих тем програми дисципліни в цілому, так і деяких розділів тем. Перевірка рівня засвоєння матеріалу самостійно опрацьованих тем у формі написання есе. Самостійна робота студентів оцінюється в діапазоні від 0 до 30 балів.

7.2.2. Індивідуальне творче завдання – до 30% балів.

Вимоги до есе:

- обсяг не більше 10 сторінок;
- самостійність у викладі матеріалу;
- здавати у роздрукованому вигляді і в електронному на адресу olexij_v_verbovyj@ukr.net

Структура реферату	Бали (максимум)
Актуальність обраної теми	до 3 балів
Мета дослідження	до 2 балів
Завдання наукової роботи	до 2 балів
Аналіз джерельної бази та історіографії	до 5 балів
Виклад фактичного матеріалу	до 10 балів
Аналізу проблеми, самостійність висновків	до 8 балів

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

По завершенні вивчення змістової частини студент пише контрольну роботу. Участь всіх студентів в контрольному заході обов'язкова. Контрольна робота проводиться у письмовій формі і виконується на останньому занятті із змістової частини курсу. Варіанти містять три питання, що потребують розгорнутої відповіді. Максимальна кількість балів, яку можна набрати за контрольну роботу – 30 балів.

Студент, який з поважної причини пропустив контрольну роботу, зобов'язаний надати відповідний документ і викладач за погодженням з деканатом призначає нову дату її проведення.

Критерій оцінювання модульного контролю у вигляді контрольної роботи(оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

Теоретичне питання:

- а) глибоке розкриття теоретичного питання 8-10 балів;
- б) повна коротка відповідь 5-7 балів;
- в) неповна відповідь 2-4 бали;
- г) незадовільна відповідь чи повністю відсутня 0-1 бал.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

ПІДСУМКОВА КОНТРОЛЬНА РОБОТА (ЗАЛІК)

Перевірка результатів навчання здійснюється під час письмової підсумкової контрольної роботи (залику), яка містить 4 теоретичні запитання, що потребують розгорнутої відповіді.

Підсумкова контрольна робота (залик) студентів оцінюється в діапазоні від 0 до 40 балів.

Відповідь на **теоретичне запитання** оцінюється від 0 до 10 балів відповідно до наступних критеріїв:

– глибоке, теоретично обґрунтоване, фактологічно наповнене розкриття питання	– 9-10 балів;
– розкриття питання з фактологічною аргументацією	– 7-8 балів;
– неповне розкриття питання	– 4-6 балів;
– висвітлення окремого аспекту питання	– 1-3 бали;
– відсутність відповіді з питання	– 0 балів.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		лекції	самостійна робота
1	Вступ. Тема 1. Першоджерела класичної освіти. Сутність освіти: етапи її становлення та розвитку	2	2
2	Тема 2. Освіта Стародавнього Сходу	2	2
3	Тема 3. Еллінська система освіти	2	2
4	Тема 4. Освіта в епоху Середньовіччя	2	2
5	Тема 5. Освіта і наука Київської Русі	2	2
6	Тема 6. Зародження вищої освіти в Європі	2	2
7	Тема 7. Освіта в Україні в XIV-XVIII ст. Українські студенти та викладачі в європейських навчальних закладах	2	2
8	Тема 8. Світова освіта Нового часу	2	2
9	Тема 9. Розвиток освіти в ХХ-ХХІ ст.	2	2
10	Тема 10. Становлення та розвиток Київського університету в 1834-1917 рр.	2	2
11	Тема 11. Київський університет в роки Української революції 1917-1921 рр.	2	2
12	Тема 12. Київський університет у міжвоєнний період (1921-1939 рр.)	2	2
13	Тема 13. Київський університет в 1939-1991 рр.	2	3
14.	Тема 14. Київський університет в роки незалежності <i>Модульна контрольна робота</i> <i>Підсумкова контрольна робота (залик)</i>	1 1 2	3
ВСЬОГО		30	30

Загальний обсяг **60** год., в тому числі:

Лекцій – **30** год.

Самостійна робота – **30** год.

9. Рекомендована література та джерела:

Основні:

1. AlmaMater: Університет Св. Володимира напередодні та в добу Української революції 1917-1920: матеріали, документи, спогади. – К., 2001. – Кн. 1; К., 2001. – Кн. 2.
2. Василенко М.Кремінецький ліцей і університет св. Володимира: історично-юридична розвідка / М. Василенко. – К., 1923.
3. Галілейська О. В. Виникнення англійських університетів: передумови та причини / О. В. Галілейська // Наукові записки НаУКМА. – Т. 20: Спеціальний випуск у 2-х ч. - Ч. 1. – К., 2002.
4. Енциклопедія Київського національного університету імені Тараса Шевченка // <http://eu.univ.kiev.ua/>
5. З іменем святого Володимира: Київський університет у документах, матеріалах та спогадах сучасників / Упоряд.: В. Короткий, В. Ульяновський. – К., 1994.
6. Історія Київського університету: монографія: у 2 т. /За ред. Л. В. Губерського, І. К. Патриляка, В. Ф. Колесника, А. І Чуткого. – К., 2019.
7. Історичний факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка (1834-2004 pp.) / За ред. Г. Д. Казьмیرчука. – К., 2004.
8. Історія Київського університету: монографія / І. В. Верба, О. В. Вербовий, Т. Ю. Горбань та ін.; кер. автор. кол. В. Ф. Колесник; голова редкол. Л. В. Губерський. – К., 2014.
9. Київський університет імені Тараса Шевченка: сторінки історії і сьогодення / За ред. В. В. Скопенка. – К., 1994.

Додаткові:

1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Томаневич Л. М. Університетська освіта: Навчальний посібник / Г. Я. Аніловська, Н. С. Марушко, Л. М. Томаневич. – Львів, 2010.
2. Вербовий О. В. Відбудова Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка у повоєнний період (1943-1952 pp.) / О. В. Вербовий // Гілея: науковий вісник. - 2019. – Вип. 145 (№ 6). – Ч. 1: Історичні науки. – С. 25-29.
3. Вербовий О. В. Відновлення навчального процесу в Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка (1943-1953 pp.) // Гілея: науковий вісник. –2019. – Вип. 146 (№ 7). – Ч. 1: Історичні науки. – С. 35-39.
4. Історія Київського університету / За ред. О. З. Жмудського. – К., 1959.
5. Казьмірчук М. Г. Відновлення класичного університету в Києві та його діяльність у повоєнний період (1933-1941 pp.) / М. Г. Казьмірчук . - К., 2011.
6. Калакура Я., Щербак М. Центр архівістики та джерелознавства в Київському університеті / Я. Калакура, М. Щербак. – К., 2004.
7. Київ у дні нацистської навали. За документами радянських спецслужб. – К., 2003.
8. Київська школа цивілістики: до 175-річчя Київського національного університету ім. Тараса Шевченка (1834–2009) / За ред. Р. Майданика. – К., 2009.
9. Київський національний університет імені Тараса Шевченка: 1834-2004: ілюстративно-інформаційне видання / Редкол.: В. Литвин та ін. – К., 2004.
10. Київський національний університет імені Тараса Шевченка: шляхами успіху / Ред. кол.: В. Скопенко, О. Третяк, Л. Губерський та ін. – К., 2006.
11. Кузьмінський А. І. Вступ до університетських студій: навчальний посібник для студентів університетів / А. І. Кузьмінський. – Черкаси, 2004.
12. Надтока О. М. Університет Св. Володимира за доби статутного лібералізму (1863–1884) / О. М. Надтока // Нариси з історії Університету святого Володимира. – К., 2009.
13. Нариси з історії Університету святого Володимира. – К., 2009.
14. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова // <http://onu.edu.ua/ru/geninfo/history>

15. Патриляк І. К., Боровик М. А., Ляпіна О. В. Нариси з історії Київського університету: навчальний посібник для студентів історичного факультету / І. К. Патриляк, М. А. Боровик, О. В. Ляпіна. – К.; Ніжин, 2009.

16. Професори Київського університету: біографічний довідник / Голов. ред. Л. В. Губерський. – К., 2014.

17. Ректори Київського університету. 1834-2006 / В. В. Скопенко, В. А. Короткий, Т. В. Табенська та ін. – К., 2006.

18. Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна за 200 років / В. С. Бакіров, В. М. Духопельников, Б. П. Зайцев та ін. – Харків, 2004.

19. Чернівецький національний університет імені Юрія Федъковича в незалежній Україні: до 140-річчя від дня заснування // Уклад.: Н. М. Загородна, Н. І. Горюнова, Н. І. Ткач, В. І. Ряба. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2015.

20. Черняк С. Освітня діяльність Київського університету Св. Володимира: (1834-1863) / С. Черняк. – К., 2011.

10. Додаткові ресурси:

1. www.rada.gov.ua – Верховна Рада України
2. www.kmu.gov.ua – Кабінет Міністрів України
3. www.president.gov.ua – Президент України
4. <http://novitukr.history.knu.ua> – кафедра новітньої історії України Київського національного університету імені Тараса Шевченка